

Marie Švarcová: *Teorie emocí J.-P. Sartra jako polemika s psychologii*

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autorka ve své práci představuje Sartrovu studii *Nástin teorie emocí*, kdy představuje polemiku J.-P. Sartra s psychologickým přístupem k emocím, nalézá paralely a rozdíly obou přístupů, i jejich případné limity. V částech, kde se věnuje psychologii využívá zejména knihu *Emoce – regulace a vývoj v průběhu života* Ivy Poláčkové Šolcové, *Psychologii* Atkinsonové a Hilgarda, dále pak Tippeltův *Výkladu afektů: K filosofickým otázkám psychologické práce s nevědomím* aj.

Na práci oceňuji, jak si autorka její téma nově strukturovala, klíčem jí bylo velké množství psychologické literatury, se kterou pracovala. Patrné je to v pasážích, kde pracuje s reakcemi na neřešitelnou situaci, které dělí na tři skupiny: frustrace, únik a hněv, v nichž se objevují zajímavá doplnění Sartrova navázání na Kurta Lewina, stejně tak i kritické zhodnocení limit Janetova a Jamesova pojetí emocí v novém kontextu (kritika výkladu jednání psychasteničky a aktivního smutku, str. 56). Jen výjimečně se tato doplnění zdají formulačně nesrozumitelná, nebo samoúčelná, jako výše zmíněný *Výklad afektů* u popisu Sartrova pojetí pasivního smutku (str. 52-53).

V práci je zevrubně rozebrána samotná fenomenologická teorie emocí, do níž autorka velmi správně zapojuje odkazy na *Bytí a nicotu*, konkrétně téma strachu v konceptu bytí pro druhého. Strach, přesněji magické chování ve formě útěku, zde místy ale přeci jen trochu ustupuje analýze non-thetického vědomí a jeho smysl není dostatečně vysvětlen. „Pokud tento koncept vztáhneme na přirozenou reakci, a to na útěk, tak v tu chvíli útěk neplní funkci vzdálení se od hrozby, nýbrž strach zůstává neustále přítomen v útěku samotném, jelikož je to neustálá připomínka a odkaz na to, proč utíkáme.“ (s. 45) Co se tedy děje v útěku, co děláme, když utíkáme, jak se v útěku vztahujeme k předmětu, který nás děsí?

Z celkové přístupu k práci i výsledku je znát intenzivní zájem autorky o toto téma. Studentka se jím zabývala velmi dlouho, pečlivě ho konzultovala, jak na katedře filosofie, tak i na katedře psychologie.

Navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 31.8. 2023

Mgr. Taťána Petříčková, PhD.